

“Sənan haqqında sağlığında olduğu kimi danışırıq”

DOSTUNU XILAS EDİB, ÖZÜ ŞƏHİD OLAN SƏNAN AXUNDOVUN HƏYAT HEKAYƏTİ

1992-ci ildə Sənanın atası Tahir Axundov da könüllülər batalyonuna yazılıb, o da həmyerliləri kimi gecə-gündüz ermənilərin işğalı səbəbindən doğma torpaqlarımızda yaranmış sərhəd məntəqələrində keşik çəkməyə gedirdi. Vətən darda idi. Hər gecə atılan top, mərmilərdən onsuz da Füzuli rayonunun kəndlərinin sakitliyi, firavanlığı pozulmuşdu. Ruslar, xarici qüvvələr ermənilərin köməyinə gəlirdi. Azərbaycanlıların Vətənin müdafiəsi üçün yaratdıqları batalyonların isə kənardan köməyi çox az idi. İnsanlar əlində olan yaba, balta, tufənglə öz el-obasını qoruyurdular. Yenəcə müstəqillik qazanmış bir xalqın Rusiya Ordusunun qanlı hücumlarına qarşı gücü haradan olacaqdı ki? Bütün əsrlərdə və siyasi oyunlarda hakimlərə, padşahlara, siyasətçilərə alət ola bilən erməniləri Azərbaycanın müstəqilliyini viran etmək üçün də məqsədli şəkildə Qarabağ oyununda istifadə etmişdilər. Ermənilər də belə oyunlara adətərdə olduqlarından, oyunun bütün şərtlərinə gedirdilər. Təki oyun olsun. Erməni oyunda alət, biz isə müstəqilliyə və Vətəni qorumağa iddialı. Bəzən Tanrı da düşməyə aman verir. Amma Vətəni qoruyanlar, elindən-ocağından ayrılmaq istəməyənlər də elə bilirdilər ki, HAQQ səslərini eşidəcək.

13 yaşlı Sənan da güllə səsləri altında dərəcə gədir, axşamlar evdə atasını gözləyirdi. Bəzən səhərə kimi yatırdı. Onda Azərbaycanın yaxın-uzaq guşələrindən insanlar axın-axın vətəni düşməndən qorumaq üçün düşmənlə həmsərhəd rayonlara köməyə gəlirdilər. Vətəninin uzağı-yaxını, yadı-doğması olmur ki. Vəziyyət gündən günə gərginləşir, Füzulinin kəndləri də boşalırdı. Belə günlərin birində Sənanın atası hər iki övladını - qızını və oğlunu Bakıya bacısı-gilə göndərdi. Sənan getmək istəmirdi. Rayondan ayrılana qədər boynu arxaya burulu qaldı. Cığırını, yolları, dalanları, bulaqları, biçənəkləri, dağları gözlərinə yığdı.

Modern.az saytı “Vətəni qibləgah edən şəhidlər” silsiləsindən növbəti yazını təqdim edir.

Sənan Axundov şəhər həyatına heç cür öyrəşə bilmirdi. Gözü elə yollarda idi. Günlərin bir günü, avqust ayının 23-ü səhər yuxudan oyananda eşitdi ki, qarı düşmənlər ana yurdunu, doğma ocaqlarını da ələ keçirib. Yenə Füzulini qorumaq üçün orduya, batalyona kömək gəlməyib. Eşitdiyi xəbər Sənanın dünyasını darmadağın etmişdi. Əli heç nəyə çatmırdı. Bir küncə çəkilib o ki var ağladı. Əslində ətrafında olan bütün qohumlar ağlayırdı. Vətən, yurd əldən getmişdi. Sənan toppuş əllərini Vətənə sarı uzadıb, qan dolmuş gözlərindən qan-yaş tökə-tökə dedi: “Mən bu qisası düşməndə qoymayacağam”.

...Sonra bir il ötdü, iki il ötdü, üç il ötdü... 1994-cü ildə atəşgah haqqında sənədlər imzalandı. Sənan artıq böyük oğlan idi. Çox həqiqətləri anlayırdı. Bilirdi ki, daha torpaqları geri almaq çətinidir. Azərbaycanda Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri üzrə saziş imzalanandan sonra vəziyyət daha da gərginləşdi. Azərbaycan gücləndikcə, düşmənləri də çoxalırdı. Hər tərəfdən düşmənlər meydana tək qalan qartala bənzəyən Ana yurdumuza qanlı çaynaqları və gözləri ilə qəfil hücumu hazır idilər. Həm siyasi, həm də geosiyasi baxımdan o qədər əngəllər yaradırdılar ki...

Belə günlərin birində Sənan Axundov Bakıda oxuduğu 144 sayılı orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirdi. Atasının onunla dost idi. Yenə xəlvətə çəkilib məsləhət-məşvərət etdilər. Tahir Axundov mavi gözlü, uca boylu oğlu ilə qürur duyurdu. Atasını ondan soruşdu:

- Sənan, indi özün de, sən haranı seçsən, mən yox deyən deyiləm. Bax gör də...

Sənan əllərini başının arxasına aparıb, xıslın-xıslın gülməyə başladı. Bütün üzünə işıq yayılmışdı. Sevinci gözlərindən oxunurdu:

- Ata, hərbiyə getmək istəyirəm. Bizim dövlətimizə indi savadlı hərbiçilər lazımdır.

Tahirin gözləri yaşardı. Ürəyi titrədi. Durub oğlunun alından öpdü. Oğlu onun fikirləşdiyini etmişdi. Savadlı hərbiçilərdən. Doğru seçim idi:

- Sənan, gözümlə işığı, ürəyimlə taqəti, sən başqa yol seçə bilməzdin. Doğru seçimidir! Get yolun açıq olsun. Biz bacarmadıq, qisası sizə saxladığımız. Gərək belə olmayaydı. Ancaq sən bu günə, gələcəksən, biz isə artıq keçmişik.

Elə həmin 1996-cı ilin yayında Sənan Axundov Bakı Ali Hərbi Məktəbinə daxil oldu. 2001-ci ildə bu məktəbi əla qiymətlərlə bitirdi. Hələ hərbi məktəbdə dərəcə başlandıqdan sonra hərbi geyimində evə gələndə anası Roza xanım başına duz çevirirdi:

“Üzərleksən havasan,

Hər bir dərdə davasan.

Üzərliklər çatdasın,

Balama dəyən,

Yaman gözlər partlasın”...

Roza ana üzərliyi üç dəfə oğlunun başına dolandıraraq, sonra yanacaq ocağa atırdı. Sənan da deyib-gülən zarafatından qalmayan idi. Hər dəfə də anasına deyirdi ki, ay ana bir dəfə evi yandıracaqsan bu üzərliklərlə.

Günlərin birində, daha doğrusu 2000-ci ildə anasına dedi ki, bir qız sevib, qohumların toyunda. Bir neçə gündən sonra, elçi gedib Sənanın sevdiyi qızın “hə”sini aldı.

2001-ci ildə Sənan Axundov Ali Hərbi Məktəbi leytenant rütbəsi ilə bitirib, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində kəşfiyyatçı olaraq Ağstafa-Qazax zonasında çalışmağa başladı.

Bura qədər yazdıqlarım aprel döyüşündən az sonra (2016-cı ilin 18 aprelində) Lələtəpə istiqamətində bərkitmə işləri görəndə zaman, mövqelərimizin hansı vəziyyətdə olduğunu öyrənmək üçün ərazini yoxlama-

ğa gedərkən, minaya düşən hərbiçilərin köməyi ilə xilas edib özünü də həlak olan şəhidimiz, polkovnik-leytenant Sənan Axundovun baş leytenant rütbəsinə qədər yüksəlmiş ömrü səhifəsindən geri qalanları idi.

Buradan o tərəfini isə övladları və xanımı Nəcibə Axundova danışacaq.

Soyuq fevral axşamı Şəhidlər Xiyabanının yaxınlığında yerləşən evlərinə getdim. Nəcibə xanımın dediği yerdə dayanıb, balaca Tahiri gözlədim. Sözü mənə deyilən yerdə balaca bir Tahir gözləyirdim. Bir az sonra bir gözəl, hündürboylu, enlikrək, üzündən işıq axan oğlan mənə tərəf yaxınlaşdı. Ətrafda çox adam olsa da, o mənə, mən də onu seçmişdik. Gənc bir oğlan. Ala gözlü bir cəngavər. Bənizi ağappaq. Üzündə dünyanın işığı. Axşamın yollarını işıqlandırır elə bil.

- Ayyyyy, sən nə gözəl oğlansan... - dedim.

Susdu. Sakit təbəssümlə üzümə baxdı. Neçənci sınıfdə oxuduğunu soruşdum. Dedi ki, 11-ci sınıfdə oxuyur.

Soruşdum: - Çətindir?!

Cavab verdi: - Bəli, çətindir.

- Nə çətindir? - Atasızlıq, yoxsa dərslər oxumaq, imtahana hazırlaşmaq?

- Elə hər ikisi çətindir. Atasızlıq isə ən böyük imtahandır.

Boğazım qəhərləndi. Səsim titrədi: - Tahir..

Sözümün ardını götürə bilmədim. İkimiz də susduq. İndi Tahirin gözlərinə baxırdım. O mavi gözlərdə kədər və ağırlıq gizləndiyinin bir daha fərqi vardı. Dayanacaqdan evlərinə qədər danışmadıq.

Qapını Nəcibə xanım özünü açdı. Yanında gözəl bir qız var. Elə qapıdan evlərinə girəndə bir işıq seli axdı üstümə. Qonaq otağına keçdik. Çox sadə və işıqlı bir otaq... Otağın baş tərəfində adını uca tutub gəldiyim polkovnik-leytenant Sənan Axundovun divardan asılmış portreti, portretin altında isə... ömrü yolunun uğur səhifələrindən qalan çərçivəyə salınmış təltiflər, şərəfnamələr... Tahir atası Sənanın eyni idi ki, qarşımda dayanmışdı.

- Nəcibə xanım, evinizdən ürəyimə bir işıq axdı. İstəyirəm ki, bu gün göz yaş, qüssə-kədər olmadan danışaq. İstəyirəm bu işığı itirməyim.

- Aida xanım, necə doğru deyirsiniz. Siz inanmırsınız ki, biz Sənan haqqında hər gün sağlığında olduğu kimi danışırıq. Ata getdi, ata gəldi, ata göylərdən baxır, ata bilir ki... bizə də onu belə xatırlamaq xoşdur. Çünki Sənan çox pozitiv idi. Bu mənzilə iki il idi ki, köçmüşdük. Evin hər yerində onun təbəssümü, pozitivliyi qalır. Mən bəzən qayğılı, kədərli, hirsli ola bilirdim, ancaq biz bir dəfə də onu evdə kədərli, hirsli görmədik.

*Aida Eyvazlı
Davamı var*